

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. rugsėjo 16 d. Nr. 21RE2-240 (AG2-184/14-2025)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Lauros Bernikienės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjos atstovui advokatui V. A.,

atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovams C. T., A. B., A. S., T. T., A. Z.,

2025 m. rugsėjo 11 d. Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos mažosios bendrijos „Medžio dizainas“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2025 m. birželio 26 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjos mažosios bendrijos (toliau – MB) „Medžio dizainas“ skundas atsakovei viešajai įstaigai (toliau – VšĮ) Inovacijų agentūrai (toliau – ir Agentūra), kuriuo pareiškėja prašo: 1) panaikinti Agentūros 2025 m. birželio 26 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“ (toliau – ir Sprendimas); 2) įpareigoti atsakovę priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą; 3) priteisti iš atsakovės (suma neskelbtina) Eur dydžio pareiškėjos patirtas bylinėjimosi išlaidas advokato pagalbai apmokėti.

Pareiškėja skunde išdėsto faktines aplinkybes, susijusias su projekto įgyvendinimo plano (reg. Nr. (duomenys neskelbtini), toliau – ir PĮP) dėl projekto „Inovatyvių aplinkai draugiškų technologijų sukūrimas, demonstravimas bei aplinkosauginių sprendimų diegimas MB „Medžio dizainas“ (toliau – ir Projektas) pateikimu, trūkumų šalinimu bei Sprendimo, kuriuo atmestas PĮP, pagrindais. Skunde pažymi, kad atsakovė iš esmės rėmėsi vieninteliu motyvu, t. y. tuo, kad pareiškėjos PĮP neatitinka 3 iš 5 mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos (toliau – ir MTEP) veiklai keliamų kriterijų: veikla nėra siekiama naujų sprendinių (naujumų); veikla nėra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (nėra kūrybiška); veikla nėra sisteminga. Pareiškėja nurodo, jog siekdama įvertinti skundžiamame Sprendime nurodytų motyvų pagrįstumą, kreipėsi į dvi nepriklausomas ekspertės: prof. dr. Z. T. ir prof. dr. A. R., prašydama įvertinti pareiškėjos PĮP atitiktį MTEP veiklai keliamiems kriterijams pagal Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos duomenų rinkimo bei teikimo rekomendacijų (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtos organizacija, 2015; angl. Frascati Manual 2015. Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development; toliau – ir Frascati vadovas) bei Sprendime nurodytų motyvų pagrįstumą. Nurodo, jog ekspertinėmis išvadomis

konstatuota, kad Sprendimas atmesti pareiškėjos PĮP buvo priimtas netinkamai, paviršutiniškai ir neteisingai įvertinus PĮP, neteisingai pasirinkus kriterijų traktavimą; Sprendimo motyvai prieštarauja Frascati vadove įtvirtintiems projektų atitikimo MTEP veikloms vertinimo kriterijams bei Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 650 (toliau – Klasifikacijos aprašas), reikalavimams. Teigia, kad PĮP pilnai atitinka MTEP projektams keliamus reikalavimus, todėl atitinkamai ir turi būti vertinamas.

Dėl Sprendimo argumentų dėl veiklos sistemingumo pareiškėja Frascati vadovo 2.19 punkto pagrindu teigia, kad „veiklos sistemingumo“ turinį sudaro tai, kad vykdoma veikla turi aiškų planą, numatomi etapai ir numatomas proceso eigos ir rezultatų fiksavimas ir dokumentavimas. Vertina, kad atsakovės motyvai visiškai nesusiję su „veiklos sistemingumo“ turiniu. Nurodo, kad skundžiamame Sprendime nėra jokių motyvų, kurie leistų konstatuoti šio MTEP veiklai keliamo reikalavimo nebuvimą. Pažymi, kad ekspertė prof. dr. A. R. ekspertinėje išvadoje konstatavo, jog atsakovė Sprendime nurodo ir nagrinėja kriterijus, nesančius „sistemingumo“ turinio apibrėžime. Nurodo, kad atsakovė šioje Sprendimo dalyje visiškai neanalizavo ir net netyrė pareiškėjos MTEP verslo plane pateiktos detalios informacijos apie veiklų sistemingumą, parengtą veiksmų planą, PĮP etapus, darbų sekas, paskirtą komandą, atskirų etapų uždavinius, tikslus, numatomus atlikti bandymus, tyrimus ir kitą svarbią informaciją, kuri ir patvirtina PĮP atitikimą sistemingumo kriterijui. Teigia, kad atsakovė nenurodė, kokiais motyvais ir pagrindais remiantis atmetė PĮP nurodytus sistemingumą patvirtinančius duomenis, todėl vertina, kad šioje Sprendimo dalyje atsakovės padarytos išvados yra nemotyvuotos. Minėtos ekspertinės išvados pagrindu nurodo, kad atsakovė PĮP vertinimą atliko paviršutiniškai, atsakovės argumentai prieštarauja PĮP ir Frascati vadovo kriterijams, nes Projekto planas yra nuoseklus ir struktūruotas, MTEP verslo plano 4 skyriuje pateiktos visos plano sudedamosios dalys, pareiškėjos pateiktas PĮP ir jį lydintys dokumentai pilnai atitinka sistemiškumo sąvoką ir apibrėžimą bei Frascati vadovo 2.19 punkto reikalavimus. Nurodo, kad ekspertė prof. dr. Z. T. Frascati vadovo nuostatų pagrindu atkreipia dėmesį, kad eksperto pateikiamas vertinimas dėl kuriamų mokslo žinių naujumo, kūrybiškumo, neapibrėžtumo ir sistemiškumo kriterijų atitikties stokos, turėtų būti nagrinėjamas atsižvelgiant į SVV (pastaba, smulkiojo ir vidutinio verslo, toliau – SVV) specifiką, bet nesiremiant bendriniais teiginiais, taikytiniais stambioms tyrimų institucijoms ar didelės įmonės veiklos organizavimo logika. Todėl TPL (pastaba, technologinės parengties lygis, toliau – ir TPL) plėtros procesas vertintas kaip ciklinis integralus ir interaktyvus procesas, bet ne linijine logika besiremiantis procesas, ką akcentuoja tiek Frascati, tiek Oslo (pastaba, angl. Oslo Manual 2018: Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities), vadovai. Pažymi, kad reikalavimas pateikti sisteminių MTEP planą nėra korektiškas, nes mokslo tyrimus, kaip sistemines, neapibrėžtas, kūrybiškas ir naują veiklą, kuri atitinkamai dokumentuojama, paslaugos forma numatoma įsigyti iš Kauno technologijos universiteto (toliau – ir KTU), kaip mokslo tyrimų institucijos. Nurodo, kad MTEP paslaugos detalus planas, vykdytas ir ataskaita, ir apims visas minėtasias veiklas. Paaškina, kad smulki įmonė, orientuota į inovatyvių pasiūlymų, grindžiamų mokslo žiniomis, vystymą, remiasi glaudžiu mokslo ir verslo bendradarbiavimu, bei mokslo tyrimų rezultatų perkėlimu į inovacijas versle. Pažymi, jog ekspertės prof. dr. Z. T. ekspertinėje išvadoje Sprendimo argumentų atžvilgiu nurodyta, kad tikimasi, jog mikro įmonė, kaip yra pareiškėjos atveju, turės laboratoriją ir priskirs išteklius MTEP veiklai, kaip atskirai verslo operacijų grupei, tačiau baldų sektoriuje, kaip ir kituose tradicinės gamybos sektoriuose, tokios laboratorijos yra arba aukštojo mokslo įstaigose (pvz., KTU), arba stambiose įmonėse, taigi, įmonė vykdo svarbius pramoninius tyrimus, kurie SVV atveju pagal Frascati vadovą yra eksperimentinės produktų vystymo veiklos dalis. Šios ekspertės ekspertinės išvados pagrindu nurodo, jog reikalavimas pateikti sisteminių MTEP planą ir rezultatų ataskaitas nėra korektiškas, nes mokslo tyrimus kaip sistemines, neapibrėžtas, kūrybiškas ir naują veiklą, kuri atitinkamai dokumentuojama, numatoma vystyti projekto metu, įsigyjant atitinkamus naujus išteklius ir sukuriant specializuotus ekspertinės plėtros pajėgumus. Nurodo, kad pateiktas verslo plano MTEP veiklos planas, jo vykdytas bei rengiamos ataskaitos ir apims visas minėtasias veiklas. Pažymi, kad smulki įmonė, orientuota į inovatyvių pasiūlymų, grindžiamų mokslo žiniomis, vystymą, remiasi

glaudžiu mokslo ir verslo bendradarbiavimu bei mokslo tyrimų rezultatų perkėlimu į inovacijas versle, todėl sistemiškumo kriterijus tenkinamas, nes būtent detalus Projekto aprašymas ir organizavimas pagal Frascati vadovą gali būti traktuojamas kaip sisteminė MTEP veikla, organizuojama projektiniu pagrindu. Ekspertės prof. dr. Z. T. ekspertinėje išvadoje konstatuotų aplinkybių apie sukurtą bendrą veikimo principą pagrindu, pareiškėja skunde nurodo, jog Projekte vadovaujamosi Frascati vadovo pateikiamu bei MTEP lygių apibrėžčių metodologijoje atliepiamu mokslinių ir technologinių neapibrėžčių kokybinio nagrinėjimo principu, kuris yra būtinas formuojant mokslinio tyrimo poreikį ankstyvuose TPL etapuose. Skunde išdėstytų aplinkybių pagrindu, pareiškėja teigia, kad Sprendimo dalis, kurioje konstatuojama, kad pareiškėjos PĮP nėra būtino MTEP veiklai „sistemingumo“ kriterijaus, yra visiškai nepagrįsta ir be motyvų, atsakovė visiškai neanalizavo pareiškėjos PĮP atitikties šiam kriterijui, o jos nurodyti motyvai visiškai nesusiję su minėto kriterijaus turiniu.

Dėl Sprendimo argumentų dėl veiklos naujumo pareiškėja Frascati vadovo 2.14 ir 2.34 punktų pagrindu daro išvadą, kad prie „naujumo“ kriterijų atitinkančių veiklų priskiriamos ir veiklos, kuriomis pritaikomos tam tikros technologijos, kurios atitinkamai būtų išbandomos, taip naujai pritaikius žinias, bus gauti nauji rezultatai. Teigia, kad atsakovė šioje skundžiamo Sprendimo dalyje nurodė abstrakčius, nepagrįstus, nemotyvuotus ir deklaratyvius teiginius, padarytos išvados nepagrįstos. Ekspertės prof. dr. A. R. ekspertinės išvados argumentų pagrindu nurodo, kad atsakovės padarytos išvados prieštarauja pareiškėjos PĮP, kuriame aiškiai ir detaliam pagrindžiamas „naujumo“ kriterijaus buvimas. Nurodo, jog ekspertė prof. dr. Z. T. konstatavo, jog Projekte galima identifikuoti šiuos MTEP naujumo požymius: prototipų testavimas bei naujų žinių apie jų veikimą sisteminis surinkimas, interpretavimas ir naujų prototipų kūrimas, siekiant parengti prototipus, atitinkančius žaliųjų inovacijų ir darniosios gamybos koncepciją. Pažymi, kad tokiu požiūriu Projektas siekia pažangos, kuri yra labai svarbus inovacinės veiklos komponentas, siekiant tvaraus vartojimo principų įgyvendinimo ir žiedinio dizaino principų diegimo. Atkreipia dėmesį, kad baldų gamybos ir restauravimo sektoriuje labai svarbu vystyti tvarumą įgalinančius medžiagų junginius, skirtus baldų tarnavimo pratęsimui, naujam pritaikymui ir perdarymui, taigi siekiama pažangos ne tik pratęsiant vartojimo laiką, bet ir įgalinant žiedinio dizaino principais grindžiamus produktų pritaikymo principus. Pažangos priemonės Nr. (duomenys neskelbtini) „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimato ekonomikos“ veiklos „Sudaryti sąlygas tvariai pramonės labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių transformacijai“ poveiklės „Skatinti inovatyvių aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų gamybą skatinančių, technologijų kūrimą, demonstravimą pramonės labai mažose, mažose ir vidutinėse įmonėse (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ ir poveiklės „Aplinkos apsaugos vadybos sistemos pagal tarptautinių standartų reikalavimus diegimas ir (ar) gamybos technologinių auditų atlikimas; ekologinis projektavimas, ekologinis ženklavimas, sertifikavimas (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ projektų finansavimo sąlygų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2024 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 4-635 (toliau – ir PFSA), 12 punkto lentelės 8 punkto pagrindu nurodo, kad yra išskiriami trys naujumo lygiai, todėl šiuo atveju įtvirtinti projekto atrankos kriterijai, iš kurių projekto naujumas, remiantis Frascati vadovo „naujumo“ kriterijumi, turi būti aiškinamas sistemiškai tiek su PFSA, tiek su Oslo vadovu ir neapsiriboja vien tik naujumu pasauliniu lygiu, o yra pakankamas, kad naujumas pasireikštų įmonės ar rinkos lygiu. Vadovaudamasi Frascati vadovo 2.50 punkto nuostatomis pažymi, kad įvertinus pareiškėjos PĮP ir tai, kad pareiškėja plane numatė prototipų kūrimą įgyvendinant 6 TPL etapą, akivaizdu, kad ši veikla, tiesiogiai patenka į MTEP sferą. Išdėstytų argumentų pagrindu pareiškėja teigia, kad Sprendimo dalis, kurioje konstatuojama, kad pareiškėjos PĮP nėra būtino MTEP veiklai kriterijaus „naujumo“, yra visiškai nepagrįsta ir be motyvų, atsakovė visiškai neanalizavo pareiškėjos PĮP atitikties „naujumo“ kriterijui, o nurodė abstrakčius, nepagrįstus, nemotyvuotus, deklaratyvius, objektyviais įrodymais nepagrįstus teiginius. Nurodo, kad atsakovės motyvai prieštarauja Frascati vadovo 2.50 punktui, kuriame aiškiai įvardijama, kad prototipų projektavimas, konstravimas ir bandymas patenka į MTEP sferą.

Dėl Sprendimo argumentų dėl veiklos kūrybiškumo pareiškėja teigia, kad atsakovė šioje dalyje taip pat apsiribojo abstrakčiais, visiškai nepagrįstais, nemotyvuotais ir deklaratyviais teiginiais.

Pareiškėja nurodo, jog jai nesuprantamas Sprendimo motyvas, kad dėl sistemingumo trūkumo negalima patikrinti ar Projekto veikla yra grįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis, nes MTEP veiklos „sistemingumas“ ir „kūrybiškumas“ savo turiniu yra visiškai savarankiški kriterijai, įtvirtinti Frascati vadove, todėl jie negali vienas kito patvirtinti, o tuo labiau paneigti. Frascati vadovo 2.17 ir 2.34 punktų, ekspertės prof. dr. A. R. ekspertinės išvados pagrindu, daro išvadą, kad vien kvalifikuoto personalo įdarbinimas jau yra kūrybiškumo požymis. Skunde pareiškėja pažymi ekspertės prof. dr. Z. T. ekspertinės išvados teiginius dėl detalumo pasiekiamo 6 TPL ir 7 TPL etapuose, dėl veiklos, kuria siekiama nauju būdu sujungti egzistuojančias žinias, rasti naujus komponentų ir medžiagų derinius, geriausiai atitinkančius darniosios gamybos ir produktų siekinius, ir dėl to, kad būtent darnumo ir žaliojo kurso reikalavimų atitikimas suponuoja MTEP poreikį Projekto atveju. Išdėstytų argumentų pagrindu vertina, kad Sprendimo dalis, kurioje nurodyta, kad pareiškėjos PĮP nėra būtino MTEP veiklai kriterijaus „kūrybiškumo“ yra visiškai nepagrįsta ir be motyvų. Pažymi, kad šioje dalyje atsakovė visiškai neanalizavo pareiškėjos PĮP atitikties „kūrybiškumo“ kriterijui, o nurodė abstrakčius, nepagrįstus, nemotyvuotus, deklaratyvius, be objektyvių įrodymų, teiginius. Nurodo, kad atsakovės teiginiai akivaizdžiai prieštarauja pareiškėjos PĮP pateiktiems duomenims bei Frascati vadovo nuostatomis.

Pareiškėja Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 (toliau – ir PAFT), 5 punkto pagrindu nurodo, kad skaidrumo principo esmė yra tai, kad siekiant užtikrinti skaidrumo principo, pasireiškiančio kaip pareiškėjos teisės patikrinti, ginčyti administruojančios institucijos (šiuo atveju atsakovės) priimtus sprendimus, veiksmingą įgyvendinimą, administruojančios institucijos (šiuo atveju atsakovė) privalo tinkamai motyvuoti priimamus sprendimus ir atliekamus veiksmus, aiškiai ir konkrečiai išdėstyti bei pagrįsti tokių sprendimų ir (arba) veiksmų priežastis, teisinį ir faktinį pagrindą. Todėl šiuo atveju atsakovė, atmesdama visą ar iš dalies pareiškėjos pateiktą PĮP, negali apsiriboti bendra fraze, kuria teigiama, kad PĮP iš dalies atmetamas, nes neatitiko tam tikrų nuostatų, kurios dažniausiai būna pakankamai abstrakčios. Pažymi, kad administruojančios institucijos, t. y. atsakovės sprendimai, priimti remiantis neišsamiais, nemotyvuotais ir nepagrįstais argumentais, privalo būti panaikinti. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikos pagrindu pažymi, kad atsakovė yra viešojo administravimo subjektas, todėl savo veikloje turi vadovautis atsakingo valdymo (gero administravimo) principu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAĮ) 3 straipsnyje įtvirtintais viešojo administravimo principais ir VAĮ 10 straipsnio nuostatomis. Skunde išdėstytų argumentų pagrindu, pareiškėja teigia, kad Sprendimas neatitinka VAĮ 10 straipsnio reikalavimų, priimtas nesilaikant gero administravimo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia principų, nėra tinkamai motyvuotas, Sprendimo trūkumai yra esminiai. Nurodo, kad panaikinus Sprendimą, atsakovė įpareigotina iš naujo išnagrinėti PĮP ir su juo susijusius dokumentus, ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkančią administracinę sprendimą.

Pareiškėja taip pat prašo priteisti iš atsakovės bylinėjimosi išlaidas, tiesiogiai taikant Lietuvos Respublikos Konstitucijos 30 straipsnio 1 dalies ir 31 straipsnio 6 dalies nuostatas. Pažymi, kad pareiškėja patyrė (duomenys neskelbtini) Eur dydžio išlaidas advokato teisinei pagalbai, t. y. atsakovo Sprendimo teisinei analizei ir skundo surašymui.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjos atstovas skundo reikalavimus palaikė ir prašė juos tenkinti skunde bei posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Atsakovė VŠĮ Inovacijų agentūra atsiliepimu su pareiškėjos skundu nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime išdėsto faktines aplinkybes, susijusias su PĮP pateikimu, trūkumų nustatymu ir jų šalinimu bei Sprendimo priėmimu. Atsakovė, atsiliepime nurodytų teisės aktų, reglamentuojančių Agentūros, kaip administruojančios institucijos, kompetenciją projektų bei projektų įgyvendinimo planų atžvilgiu, nustatančių PĮP vertinimo procesą, projektams keliamus reikalavimus, remiamų veiklų sampratą ir MTEP veiklai keliamus reikalavimus, nurodo, kad PĮP įvertino vadovaudamasi PAFT, PFSA, vidaus teisės aktais, detalizuojančiais PĮP vertinimo procesą, bei įsigilinsi į pareiškėjos su PĮP ir vėliau pateiktus dokumentus, ir priėmė motyvuotą Sprendimą atmesti PĮP kaip

neatitinkantį PFSA 5.1.1.1 papunktyje nurodytos veiklos ir PAFT 47.1 papunktyje nustatytų reikalavimų bei PAFT 2 priedo 1.1, 1.2, 2.1 ir 2.2 papunkčiuose nustatytų bendrųjų reikalavimų projektams. Atsakovės vertinimu, Sprendimas pagrįstas ir motyvuotas.

Dėl pareiškėjos skundo argumentų, susijusių su Projekto MTEP veiklos sisteminguumu, atsakovė Frascati vadovo 2.19 papunkčio pagrindu nurodo, kad pagal PĮP ir kartu pateiktą MTEP verslo planą (5.4, 4.3.1 dalys), Projekto metu planuojama kurti 3 produktus, kurie pasiekę 5 TPL. Vadovaudamasi Klasifikacijos apraše nustatytais 5 TPL reikalavimais pažymi, kad nei MTEP verslo plane, nei su PĮP pateiktais papildomais dokumentais nebuvo pateikta jokių duomenų apie sukurtus prototipų maketus, kurie atitiktų pasiektą 5 TPL ar 6 TPL, t. y. nėra informacijos, ar sukurti prototipai išbandyti laboratorinėmis sąlygomis, žinomos jų sudėtys bei kokia buvo jų gamybos technologija laboratorinėmis sąlygomis, ar prototipai išbandyti realiomis sąlygomis. Nurodo, kad atsakovė pareiškėjos paprašė detalai aprašyti kiekvieno sukurto prototipo maketo savybes išmatuojamais dydžiais, charakteristikas (konkrečių savybių pavadinimus ir jų skaitines reikšmes, detalius aprašymus), pateikti techninių sprendimų ir funkcionalumų detalius aprašymus. Taip pat paprašė kiekvienam konkrečiam produktui pateikti mokslinių darbų analizę pagal naudojamas prototipų kūrimui medžiagas ir technologijas. Pažymi, kad pareiškėja pateiktuose atsakymuose nurodė, kad kiekvienam gaminiui yra sukurta dar po 3 prototipus, kurie gaminami iš skirtingų medžiagų, iš viso sukurti 9 gaminių prototipai. Taip pat pareiškėja nurodė, kad visi prototipai sukurti pagal 6 TPL lygio reikalavimus ir testuoti realiomis sąlygomis su restauruojamais baldais. Atsakovė pažymi, kad pateikti pareiškėjos atsakymai iš esmės keičia viso Projekto aprašymą, nekoreliuoja su pateiktu PĮP ir MTEP verslo planu, nes nėra aišku, ar projekto metu bus toliau kuriami 3 produktų prototipai, kaip nurodyta PĮP ir MTEP verslo plane, ar 9 prototipai, kaip pateikta pareiškėjos atsakymuose. Nurodo, jog kiekviename iš sukurtų prototipų skiriasi gaminimui naudojamos medžiagos, todėl kiekvienu atveju turėtų būti analizuojami vis kiti neapibrėžtumai, kuriems nėra žinomi sprendimai. Atkreipia dėmesį, kad MTEP verslo plano 4.3.3 dalyje nurodytos rizikos ir neapibrėžtumai neatitinka šio Projekto, nes nurodyti klausimai jau turėjo būti išspęsti MT (pastaba, moksliniai tyrimai, toliau – MT) veiklų metu (iki 6 TPL). Pažymi, kad pagal pareiškėjos pateiktus atsakymus Projektas pradedamas 6 TPL, todėl minėti veiksmai nėra aktualūs, nes toliau turi būti vystomas produktas, kurio koncepcija patvirtinta laboratorinėmis sąlygomis, gauti rezultatai tenkina ir galima vystyti produktą gamybinėmis sąlygomis. Taip pat atsiliepiame pažymi, kad kartu su PĮP pateiktame 2025 m. kovo 13 d. KTU Ekonomikos ir verslo fakulteto komerciniame pasiūlyme Nr. (duomenys neskelbtini) nurodyta, kad bus 2 vnt. prototipų medžiagiškumo tyrimai, ekologinių medžiagų medžiagiškumo tyrimai. Atkreipia dėmesį, kad nurodyti darbai neatitinka deklaruojamo produktų pasiekto TPL lygio (t. y. medžiagos, iš kurių bus gaminami prototipai, gali būti tiriamos 3–4 TPL). Taip pat pažymi, kad grafeno struktūros technologija nėra nauja ir jau yra žinoma, jos panaudojimas Projekto veiklose nepriskirtinas prie MTEP veiklų, o MTEP verslo plane nėra numatyta reikalingų specialistų grafeno dangai sukurti ir įvertinti, nėra numatyta įdarbinti nei paviršių fiziko, nei nanotechnologo. Apibendrinama išdėstytus argumentus šiuo aspektu, atsakovė vertina, kad pateiktame PĮP ir MTEP verslo plane nėra loginio nuoseklumo, informacija prieštaringa, nurodoma, kad gaminių prototipai pasiekę 6 TPL, žinomos jų medžiaginės savybės, jos tenkina, netgi išbandyti prototipai realiomis sąlygomis 3 mėnesius, tačiau projekto metu vėl planuojama tirti medžiagas, atlikti ekologinių medžiagų, naudojamų prototipuose, tyrimus. Pažymi, kad po pateiktų pareiškėjos atsakymų nėra aišku, kiek produktų bus kuriama, Projektui trūksta būtino sisteminguumo. Nurodo, kad pareiškėjos pateiktas verslo planas ir PĮP dokumentai neparodo aiškaus, tikslaus, pakankamai išsamiai išdėstyto tyrimų proceso su konkrečiais rezultatais, kurie galėtų būti patvirtinti nepriklausomais duomenimis. Trūksta aiškios darbo eigos tarp TPL etapų, ypač pereinant nuo koncepcijos prie laboratorinių prototipų, o tai yra kritiškai svarbu Frascati vadovo vertinimui.

Dėl skundo argumentų, susijusių su 5 TPL pasiekimais, atsakovė pažymi, kad skundžiamame Sprendime paaiškinta, jog kartu su PĮP ir papildomai pateiktais dokumentais nebuvo galima įsitikinti 5 TPL pasiekimu, todėl Agentūra kreipėsi į pareiškėją prašydama pateikti papildomus dokumentus ir informaciją. Atsakovė sutinka, kad pareiškėja pateikė konkrečią visų prototipų sudėtį, tačiau mano, kad tai nėra pakankamas įrodymas, jog šie prototipai iš tikrųjų atitinka laboratorinių

sąlygų testavimą ir technologinio brandos lygio kriterijus. Nurodo, kad nepateikti aiškūs ir objektyvūs duomenys apie testų rezultatus, pakartojamumą ar patikimumą, kas yra būtina siekiant patvirtinti TPL pasiekimą pagal Frascati vadovo standartus. Atkreipia dėmesį, kad laboratorinių bandymų rezultatai technologijos mokslų srityje visada turi skaitines vertes, kurių siekiama ir kurias galima palyginti su kitais produktais, esančiais rinkoje. Pasiekus 6 TPL jau turi būti sukurtas konkretus produkto maketas (modelis), kuris išbandytas laboratorinėmis arba kitomis bandymo sąlygomis imituojant realią aplinką, tačiau pareiškėja nei prototipo / maketo nuotraukų, nei bandymų protokolų, nei gamybos technologijos aprašymo laboratorinėmis bei realiomis sąlygomis nepateikė, todėl nebuvo galima įsitikinti, kad planuojami kurti produktai atitinka 6 TPL. Pažymi, kad pareiškėjos PIP atmetamas ne dėl produktų pasiekto TPL lygio, o dėl to, kad visas Projektas, MTEP verslo plane aprašytos Projekto veiklos neatitinka Frascati vadove pateiktų kriterijų, skirtų MTEP veikloms identifikuoti.

Atsakovė visiškai nesutinka su pareiškėjos skundo argumentais dėl pareiškėjos MTEP verslo plane pateiktos detalios informacijos neanalizavimo, neištyrimo „sistemingumo“ kriterijaus atžvilgiu ir nurodo, kad Projekto vertinimo metu buvo atidžiai įvertinti ir išanalizuoti PIP, MTEP verslo planas bei kartu pridėti dokumentai, kilus papildomų klausimų buvo kreiptasi į pareiškėją ir detalios išnagrinėti pateikti atsakymai. Atkreipia dėmesį, jog PIP buvo atmestas ne dėl pareiškėjos PIP nesistemingumo, o dėl MTEP verslo plane nurodytų veiklų neatitikimo Frascati vadove nurodytam sistemingumo kriterijui (2.19 papunkčiui). Nurodo, jog atidžiai išnagrinėjus pateiktus dokumentus ir informaciją, veiklų eigą, išryškėjo reikšmingi trūkumai, kurie sukėlė abejonių dėl šių kriterijų laikymosi ir veiklų sistemingumo. Pažymi, kad MTEP verslo plane personalo ir atsakomybių paskirstymas pernelyg bendro pobūdžio. Nors yra nurodyti darbuotojai ir jų priskirtos užduotys (MTEP verslo plano 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3 lentelės), trūksta aiškaus ryšio tarp šių užduočių ir konkrečių projekto etapų įgyvendinimo. Nepateikiama patikimų įrodymų, kad darbo valandų paskirstymas atitinka faktiškai vykdomus darbus ar pasiektus rezultatus, o tai kelia abejonių dėl vykdomų veiklų kokybės ir terminų laikymosi. Nurodo, kad MTEP veikla neturi aiškios ir nuoseklios struktūros: MTEP veiklų planas (MTEP verslo planas 4.5 dalis) pateiktas fragmentiškai, be aiškios integracijos tarp tyrimų etapų ir be išsamios dokumentacijos, kas prieštarauja Frascati vadovo reikalavimams, kurie pabrėžia veiklų nuoseklumą ir detalų proceso fiksavimą. Atsakovė nurodo, kad produkto kūrimo pagrindimas ir tyrimų apžvalga (MTEP verslo plano 4.3 ir 4.4 dalys) primena bendro pobūdžio aprašymą, o ne detalų, etapais pagrįstą veiksmų planą su apibrėžtais tarpiniais rezultatais. Rizikų vertinimas (MTEP verslo plano 4.8 dalis) – paviršutiniškas, be aiškiai apibrėžtų priemonių rizikų mažinimui ar alternatyvių strategijų, kurios yra esminės valdymo sistemos dalys. Pažymi, kad Projekto vertinimo metu pateiktoje informacijoje ir dokumentuose yra per daug netikslumų, neatitikimų. Pažymi, kad vien planinių lentelių ir numatomų užduočių pateikimas nėra įrodymas, kad veiklos bus vykdomos pagal MTEP metodologiją, Projekte trūksta aiškumo, kaip bus atliekami bandymai, kokie matavimo metodai, vertinimo kriterijai ir analizės principai bus taikomi. Teigia, kad daugelis cituojamų MTEP verslo plano dalių yra administracinio pobūdžio, jos apibrėžia kas, kada ir kiek dirbs, bet neatskleidžia, kokie hipotezių formulavimo žingsniai numatyti, kokie eksperimentiniai bandymai ar prototipų kūrimo ciklai bus taikomi, kokie tikslūs kriterijai leis įvertinti, ar gautos žinios yra naujos, ar tik patvirtina žinomas prielaidas. Paaškina, kad formalus MTEP verslo plano užpildymas nepagrindžia, kad MTEP veiklos suplanuotos tinkamai ir atitinka sistemingumo kriterijų. Pažymi, kad pareiškėja nepagrindė, jog Projektas bus vykdomas nuosekliai pagal MTEP procesą, sistemingą hipotezių tikrinimą, eksperimentavimą, rezultatų fiksavimą ir analizę. Nurodo, kad pateikiama informacija MTEP verslo plane ir pateiktuose atsakymuose prieštarauja viena kitai, todėl negalima vertinti, kad Projektas yra nuoseklus ir sistemingas.

Dėl skundo argumento, kad Frascati vadovas numato stambių mokslo tyrimų valdymo specifika ir neaptaria specifiškai SVV ir mikro įmonių vykdomų mokslo tyrimų specifikos, Frascati vadovo 2.12 ir 2.13 papunkčių pagrindu paaškina, kad MTEP veiklai keliami penkių kriterijų reikalavimai yra universalūs ir nesusiję su atskirais sektoriais. Pažymi, jog tai, kad pareiškėja yra SVV įmonė, negali būti pateikiamas kaip argumentas ignoruoti MTEP veiklos kriterijus. PFSA 5.1.17 papunkčio pagrindu pažymi, jog jokių išimčių MTEP veiklos vertinimui dėl ūkio subjekto dydžio nei PFSA, nei pačiame Frascati vadove nėra numatyta.

Dėl skundo argumento, susijusio su reikalavimu pateikti sisteminį MTEP planą nekorektiškumo, atsakovė nurodo, kad moksliniai tyrimai neatleidžia pareiškėjų nuo aiškaus veiklos planavimo, procesų sisteminimo ir rezultatų dokumentavimo, kurie yra būtini ne tik projekto valdymui, bet ir objektyviam veiklos vertinimui. Frascati vadovo 2.21 ir 2.32 papunkčių pagrindu nurodo, kad sistemingumas MTEP veikloje yra susijęs su veiksmų nuoseklumu, planavimu, rezultatų fiksavimu ir dokumentavimu. Tai reiškia, kad ir SVV įmonė privalo pateikti aiškų veiklos planą, kuriame apibrėžiami tyrimų etapai, užduotys, reikalingi ištekliams ir planuojami rezultatai, veiklą turi vykdyti pagal sistemingą, organizuotą tvarką. Tuo tarpu laboratorinių rezultatų pateikimas nėra formaliai taikomas kiekvienam etapui, tačiau bazinių duomenų, prototipų ir eksperimentinių rezultatų ataskaitos turi būti dalis sistemingos dokumentacijos. Pažymi, kad rėmimasis mokslo ir verslo bendradarbiavimu, dalies tyrimų atlikimu aukštųjų mokyklų ar kitų institucijų laboratorijose, neturi būti suprantamas kaip pretekstas vengti savo MTEP veiklos dokumentavimo ar pagrindimo. Projekto metu įgyjami ištekliams ir formuojami plėtros pajėgumai turi būti išsamiai aprašyti, o veiklos eiga fiksuojama, kad būtų užtikrintas veiklos skaidrumas ir atsekamumas. Nurodo, kad sistemingumas nėra sinonimas didelių institucijų procesams, tai veiklos organizavimo principas, kuris turi būti taikomas ir mažai įmonei, norinčiai pagrįsti savo inovacijų kūrimą ir mokslo tyrimus. Atsakovė nurodo, kad be sistemingo planavimo ir dokumentavimo negalima patikimai įvertinti MTEP veiklos efektyvumo, naujumo ar jos reikšmės verslui. Pažymi, kad nors MTEP paslaugos perkamos iš KTU, SVV turi turėti aiškų tyrimo užduoties apibrėžimą, tikslus, metodikas, etapus, vertinimo kriterijus, nes be šio plano neįmanoma pagrįsti, kad vykdoma veikla atitinka Frascati vadovo MTEP apibrėžimą. Agentūra paaiškina, kad mokslinių žinių perkėlimas į verslą nebūtinai yra MTEP, dažnai tai yra inovacinių sprendimų diegimas, kuris pagal Frascati ir Oslo vadovus gali būti inovacija, bet nebūtinai tyrimas. MTEP yra viena iš inovacijų grandinės dalių, bet ne kiekviena inovacijos fazė yra MTEP.

Atsiliepime dėl PĮP atitikties „naujumo“ kriterijui, atsakovė pažymi, Sprendime yra detalčiai nurodyti ir pagrįsti PĮP atitikties argumentai. Frascati vadovo 2.22 papunkčio (2.1 lentelės a dalies) ir 2.14 papunkčio nuostatų pagrindu atkreipia dėmesį į MTEP verslo plano 4.3.1 dalies turinį ir pažymi, jog pareiškėjos pateikta informacija dubliuojasi su kitos įmonės pateiktu PĮP. Taip pat pažymi, kad Projekte trūksta aiškių ir naujų mokslinių ar technologinių sprendimų, kurie atitiktų tarptautinius Frascati vadovo kriterijus. Teigia, kad nors vykdomas prototipų testavimas ir renkami duomenys apie jų veikimą, šie veiksmai labiau primena esamų technologijų adaptaciją ar taikymą, o ne tikrą inovacijų kūrimą. Prototipų tobulinimas neturi aiškiai apibrėžto naujumo lygio, nes neįrodoma, kad generuojamos žinios būtų fundamentaliai naujos ar reikšmingai skirtingos nuo jau egzistuojančių sprendimų rinkoje. Atsakovė teigia, kad nors akcentuojama žaliųjų inovacijų ir darnios gamybos svarba baldų gamybos sektoriuje, projekto sprendiniai daugiausia orientuoti į jau egzistuojančių medžiagų ir technologijų taikymą, o ne į naujų, fundamentalių žinių kūrimą. Atsakovė vertina, kad medžiagų junginių panaudojimas ir baldų tarnavimo pratęsimas labiau atitinka įprastą technologinį adaptavimą nei tikrą inovaciją, todėl nėra pagrindo teigti, kad šios veiklos prisideda prie reikšmingo pažangos lygio. Pažymi, kad naujų žinių kūrimas esamų žinių sąskaita Projekte nėra pakankamai aiškiai įrodytas ir dokumentuotas kaip novatoriškas ar išskirtinis, mano, kad tai neatitinka Frascati vadovo naujumo kriterijų, kurie reikalauja ne tik žinių atnaujinimo, bet ir reikšmingo technologinio proveržio. Atkreipia dėmesį, kad pareiškėja yra verslo subjektas ir jai keliami aukštesni atidumo reikalavimai ir pažymi, jog pareiškėja yra atsakinga ne tik už teikiamų dokumentų teisingumą, bet ir, kad gautų finansavimą teiktam PĮP, turėjo nurodyti išsamiai, detaliai informaciją, siekdama pagrįsti, jog pareiškėja kaip įmonė atitinka bendruosius ir specialiuosius atrankos kriterijus.

Dėl skundo argumentų, susijusių su Projekto naujumo vertinimu, atsakovė pažymi, kad pareiškėja klaidingai tapatina dvi „naujumo“ sąvokas ir šį argumentą grindžia PFSA 5.1.17 papunkčio ir PFSA 12 punkto lentelės 8 punkto nuostatomis, reglamentuojančiomis skirtingus kriterijus, taikomus skirtingais PĮP vertinimo etapais (PFSA 5.1.8 papunktis). Pažymi, kad kuriamo produkto naujumas pagal Oslo vadovą yra aktualus tik projektų naudos ir kokybės vertinimo etape, kai yra reitinguojami tinkamais finansuoti atrinkti projektai, tuo tarpu naujų žinių kūrimas bei atitiktis kitiems MTEP kriterijams pagal Frascati vadovą vertinamas projektų tinkamumo finansuoti etape.

Pažymi, kad kuriamas produktas gali būti inovatyvus, tačiau jo kūrimo procese nebūtinai bus kuriamos naujos žinios. Nurodo, kad pareiškėjos Projekto atveju Agentūra įvertino, kad Projekte naujos žinios kuriamos nebus ir tai pagrindė Sprendime.

Dėl pareiškėjos skundo argumento dėl Sprendimo motyvo atmesti PĮP, nes dėl sistemingumo trūkumo negalima patikrinti, ar Projekto veikla yra grįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis, nes MTEP veiklos „sistemingumas“ ir „kūrybiškumas“ savo turiniu yra visiškai savarankiški kriterijai, atsakovė paaiškina, kad šių savarankiškų MTEP kriterijų santykis Projekto vertinime yra glaudus ir papildantis, „sistemingumas“ yra būtinas „kūrybiškumo“ kontekstui įgyvendinti ir patikrinti. Teigia, kad be aiškaus „sistemingumo“ kriterijaus atkleidimo negalima įvertinti, ar Projekte atsiskleidžia originalios, neakivaizdžios idėjos ir hipotezės, nes „kūrybiškumas“ reikalauja naujų idėjų ir jų sistemingo testavimo bei analitinio vertinimo. „Kūrybiškumas“ be „sistemingumo“ rizikuoja likti fragmentišku, nesistemingu eksperimentavimu, kuris nesukuria patikimų rezultatų, todėl vertinime „kūrybiškumo“ įrodymas remiasi sistemingu tyrimų procesu, o „sistemingumas“ suteikia kūrybiškoms idėjoms pagrindą ir patikimumą. Nurodo, kad pareiškėjos pateiktame MTEP verslo plane (pvz., 4.3.2 punktas) keliamos hipotezės yra abstrakčios, be detalių metodų, biudžeto paskirstymo ar dokumentacijos plano. Pažymi, kad MTEP verslo plano 4.3.1–4.3.3 dalys mini metodus (laboratoriniai tyrimai, focus grupės), bet jie nėra sistemingai struktūruoti, nėra konkrečių žingsnių ar rezultatų matavimo kriterijų, ir tai neatitinka Frascati vadovo sistemingumo apibrėžimo. Nurodo, kad be sistemingumo hipotezės negali būti testuojamos realiomis sąlygomis, kaip reikalauja Frascati vadovo 2.18–2.20 punktai. Pažymi, kad Frascati vadove pabrėžiama, jog kūrybiškos idėjos turi būti įgyvendinamos per struktūruotą procesą, kad užtikrinti naujumą ir perkeliamumą.

Atsakovė nesutinka su skundo teiginiu, kad vien kvalifikuoto personalo įdarbinimas jau yra kūrybiškumo požymis, nes vien tik tyrėjų dalyvavimas neužtikrina, kad veikla yra grįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis. Pažymi, kad Frascati vadovo 2.34 papunktyje pabrėžiama, kad kūrybiškumas turi būti grindžiamas naujų esamų technologijų panaudojimo galimybių ieškojimu, o ne tik personalu. Nurodo, kad personalas nurodomas bendrai (pvz., „Ne mažesnė kaip 3 metų patirtis“), bet be konkrečių užduočių rezultatų. Teigia, kad MTEP verslo plano 4.2.3 lentelėje nurodytos darbuotojų valandos, tačiau planuojamų užduočių rezultatai pateikiami abstraktūs, todėl vertina, kad tai nėra kūrybiška veikla, bet įprasta veikla, o Frascati vadovo 2.17 papunktis aiškiai atskiria MTEP nuo įprastų produktų pakeitimų. Nurodo, jog pagal pareiškėjos pateiktą informaciją Projekto veiklos pradedamos 6 TPL (prototipai realiomis sąlygomis), bet neaišku, kaip pereinama prie 7–9 TPL (komercializavimas), pvz., hipotezės (pvz., natūralūs pluoštai pakeis poliuretano putas) grindžiamos bendrais metodais (laboratoriniai tyrimai), bet be sekos, vienur akcentuojamas beatliekinė gamyba, kitur grafenas. Pažymi, kad Frascati vadovo 2.20 punktas reikalauja perkeliamumo (rezultatus atkartoti), bet nėra aiškių protokolų, tik išvados be duomenų validacijos. Remiantis Frascati vadovo 2.17 papunkčiu atsakovė pažymi, kad konkrečių bei originalių idėjų ir hipotezių pareiškėjos MTEP verslo plane nėra suformuluota, todėl daro išvadą, kad naujų ar papildomų žinių paieškos metodais nebus sukuriama papildoma vertė.

Dėl pareiškėjos skundo argumentų, susijusių su pareiškėjos pasitelktų nepriklausomų ekspertų išvadamis, atsakovė pažymi, kad Projektas yra priskirtas MTEP prioritetui „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“, Projekte planuojama sukurti naujas medžiagas, todėl vertinimui reikia medžiagų inžinerijos, kompozitinių medžiagų, medžiagų mechanikos ir / ar chemijos mokslo krypties žinių. Nurodo, kad pareiškėjos pasitelkti ekspertai tokiose srityse nesispecializuoja. Pažymi, kad Agentūra neturi duomenų, kokia informacija įvertinimui buvo pateikta pareiškėjos pasitelktiems ekspertams, neaišku, ar šie ekspertai neturi tiesioginio suinteresuotumo pareiškėjos planuojamame įgyvendinti Projekte (abu ekspertai yra KTU darbuotojai, o Projekto įgyvendinimo metu numatyta įsigyti MTEP paslaugas iš KTU). Nurodo, jog iš Agentūros pusės pareiškėjos Projektą vertino du reikiamą išsilavinimą ir darbo patirtį turintys ekspertai. Pažymi, kad Agentūra griežtai ir atsakingai atrenka ekspertus pagal jų kvalifikaciją ir darbo patirtį, kad šios atitiktų suplanuotų įgyvendinti projektų specifiką bei tematiką ir kad projektų atitiktis projektų finansavimo sąlygų aprašuose nustatytiems reikalavimams būtų įvertinama, užtikrinant aukščiausius

pateiktame MTEP verslo plane aprašytos Projekto veiklos netenkina šių Frascati vadove pateiktų kriterijų, skirtų MTEP veikloms identifikuoti:

a) veikla nėra sisteminga. Išdėstė Frascati vadovo 2.19 punkto nuostatas, PĮP 2.1 dalyje nurodytą informaciją ir pažymėjo, kad pagal PĮP ir MTEP verslo plane pateiktą informaciją, Projektas pradedamas įgyvendinti nuo 6 TPL, tačiau nei MTEP verslo plane, nei su PĮP pateiktais papildomais dokumentais nėra pateikta jokių duomenų apie sukurtus prototipus, kurie atitiktų pasiektą 5 TPL, t. y. nėra informacijos, ar sukurti prototipai išbandyti laboratorinėmis sąlygomis, žinomos jų sudėtys bei kokia buvo jų gamybos technologija laboratorinėmis sąlygomis. Nurodė, jog Agentūra raštu paprašė pareiškėjos detalizuoti pasiektą 5 TPL, aptarė pareiškėjos pateiktuose atsakymuose nurodytas aplinkybes apie tai, jog sukurta dar po 3 prototipus kiekvienam gaminiui (ekologiškai mišinių masei (ekomasei), lako ekologiškam pakaitalui ir ekologiškam minkštų baldų užpildui), pateikė vieno gaminio detalizaciją ir pareiškėjos atsakymus, ir vertino, kad pateikiama prieštaringa informacija, nes nėra aišku, ar Projekto metu bus toliau kuriami 3 prototipai, kaip nurodyta PĮP ir MTEP verslo plane, ar 9 prototipai, kaip pateikta atsakymuose, nes kiekviename iš jų skiriasi gaminimui naudojamos medžiagos, vadinasi, kiekvienu atveju turėtų būti analizuojami vis kiti neapibrėžtumai, kuriems nėra žinomi sprendimai. Pažymėjo, jog nors iš pateikto atsakymų teksto galima būtų teigti, jog Projektas pradedamas 6 TPL, tačiau jokie tai pagrindžiantys dokumentai, atliktų tyrimų ir bandymų dokumentacija nebuvo pateikti. Sprendime pažymėjo, kad MTEP verslo plane pareiškėja nurodo, jog „restauruotas baldų vietas planuojama padengti medžiagomis susijungiančiomis sp2 ryšiu į tankios sanglaudos dvimatę, korinę, šešiakampę kristalinę gardelę“, todėl Agentūra pareiškėjos prašė detalizuoti informaciją, o pareiškėja atsakymuose nurodė, kad bus kuriama grafeno struktūra ant kai kurių paviršių, ir įvardijo kokie specialistai bus reikalingi dangai sukurti ir įvertinti. Agentūra vertino, jog grafeno struktūros technologija nėra nauja ir jau žinoma, jos panaudojimas Projekto veiklose nepriskirtinas prie MTEP veiklų. Atkreipė dėmesį, jog MTEP verslo plane nėra numatyta reikalingų specialistų grafeno dangai sukurti ir įvertinti, nėra numatyta įdarbinti nei paviršių fiziko, nei nanotechnologo. Įvertinusi pareiškėjos MTEP verslo plano 4.3.1 papunktyje nurodytą informaciją, atsakovė sprendė, kad pateiktas aprašymas neturi jokio loginio nuoseklumo, rašoma apie „ekologiškas plokštes“ ir „valdymo paneles“, kurios niekaip nėra susijusios su planuojamais kurti produktais. Taip pat keliami retoriniai klausimai neparodo naujų žinių lygio ir visiškai nedera su pareiškėjo pateiktais atsakymais, kai jau yra įvardintos konkrečios medžiagos, jų sudėtys, gauti tyrimų rezultatai realiomis sąlygomis. Pagal turimas žinias sukurti prototipai turėtų būti toliau vystomi EP (pastaba, eksperimentinė plėtra, toliau – EP) veiklose, tikslinamos gamybos sąlygos ir pan. Vertindama MTEP verslo plano 4.3.3 dalies teiginius, atsakovė pažymėjo, kad visi nurodyti teiginiai ir neapibrėžtumai netinkami šiam Projektui, nes šie klausimai turėjo būti išspęsti MT veiklų metu (iki 6 TPL). Kadangi projektas pradedamas 6 TPL, tai minėti veiksmai nėra aktualūs. Pažymima, kad toliau turi būti vystomas produktas, kurio koncepcija patvirtinta laboratorinėmis sąlygomis, gauti rezultatai tenkina, ir galima vystyti produktą gamybinėmis sąlygomis. Pažymi, kad pagal pareiškėjos pateiktus atsakymus, šie neapibrėžtumai jau buvo išaiškinti, nes Projektas pradedamas 6 TPL. Atsakovė sprendė, kad pateiktame PĮP ir MTEP verslo plane nėra loginio nuoseklumo, informacija prieštaringa, nurodoma, kad gaminių prototipai pasiekę 6 TPL, žinomos jų medžiaginės savybės, jos tenkina, netgi išbandyti prototipai realiomis sąlygomis 3 mėnesius, tačiau Projekto metu vėl planuojama tirti medžiagas, atlikti ekologinių medžiagų naudojamų prototipuose tyrimus. Nurodė, jog Projektui trūksta būtino sistemingumo, todėl objektyviai Projekto įvertinti nėra galimybių. Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes, atsakovė vertino, jog Projekto veiklos neatitinka Frascati vadovo 2.19 papunktyje nustatyto sistemingumo kriterijaus, kadangi iš su PĮP pateiktų dokumentų ar papildomai su atsakymais į Agentūros paklausimus pateiktos informacijos negalima vertinti, kad planuojami sukurti produktai yra aiškūs ir apibrėžti, MTEP veiklos bus vykdomos pagal aiškų planą, Projekto veiklos nuoseklios ir grįstos logine struktūra, veiklų vykdymui suplanuoti ištekliai pagrįsti;

b) veikla nėra siekiama naujų sprendinių (naujumo). Atsakovė pažymėjo Frascati vadovo 2.14 ir 2.22 papunkčių nuostatas ir, atsižvelgdama į pateiktą informaciją, vertino, kad pareiškėjos Projekto aprašymas nekonkretus, nėra pateiktas aiškios koncepcijos patvirtinimas laboratorinėmis

sąlygomis, nepakanka informacijos apie bandymų rezultatus išmatuojamomis reikšmėmis, todėl negalima Projekto metu planuojamų kurti produktų palyginti su rinkoje esančiais produktais ir jų savybėmis bei negalima įsitikinti, kad Projekto veiklomis siekiama sukurti naujų ar papildomų žinių, kurias pritaikius galėtų būti gaunami nauji produktai arba procesai ar jie būtų iš esmės patobulinti arba būtų siekiama specifinių praktinių tikslų bei būtų sukuriama papildoma vertė;

c) veikla nėra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (nėra kūrybiška). Frascati vadovo 2.17 papunkčio pagrindu atsakovė nurodė, kad dėl sistemingumo trūkumo negalima patikrinti, ar Projekto veikla yra grįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis, nes Projekte nėra suformuluotų aiškių ir išmatuojamų specifinių praktinių tikslų ar uždavinių, kaip ir nėra įvardintų konkrečių mokslinių ir (arba) technologinių problemų, kurioms spręsti žinios nėra viešai prieinamos, ir (arba) dar netaikytos atitinkamame pramonės sektoriuje ir kurioms spręsti reikalingas šis Projektas, o pareiškėja nepagrindė savo Projekte kuriamų produktų išskirtinumo ir siekiamų naujų žinių sukūrimo fakto. Atsakovė vertino, kad planuojami sukurti ir komercializuoti produktai MTEP verslo plane nėra aiškiai apibrėžti, išmatuojami, pateikiama prieštaringa informacija dėl produktų kūrimui naudojamų medžiagų, naudojami neapibrėžti dydžiai, neišmatuojami rezultatai, planuojamos veiklos nėra nuoseklios ir grįstos logine struktūra.

Sprendime nurodė, jog įvertinus PĮP ir jo priedus bei papildomai pateiktą informaciją, nustatė, kad Projektas netenkina šių Frascati vadove pateiktų kriterijų, skirtų MTEP veikloms identifikuoti: veikla nėra sisteminga; negalima įsitikinti, kad veikla yra siekiama naujų sprendinių (yra nauja); negalima įsitikinti, kad veikla yra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (yra kūrybiška), todėl Projekte numatytos veiklos negali būti priskirtinos MTEP veikloms. Papildomai, atsižvelgdama į PĮP 3.1 dalyje pateiktą informaciją, nurodė PFSA 11.25.2, 11.26.2, 5.1.1.5 papunkčio nuostatas ir nurodė, kad pareiškėjos PĮP suplanuotos kitos veiklos, kurios vadovaujantis Frascati vadovo nuostatomis, nepriskirtinos MTEP veikloms, ir vertino, kad numatyta gaminio patentinės paraiškos pateikimo / patento gavimo, gaminio parengimo rinkai, gamybos technologinio audito atlikimo, ekologinio projektavimo, ekologinio ženklinimo poveiklės neatitinka PFSA 5.1.1.5, 11.25.2, 11.26.2 papunkčiuose nurodytų reikalavimų ir negali būti finansuojamos Projekto lėšomis. Kadangi Projekto tikslai neatitiko bent vieno Europos Sąjungos fondų investicijų programos prioriteto konkretaus uždavinio ir siekiamo rezultato, taip pat Projekto tikslai, veiklos (poveiklės) neatitinka PFSA 5.1.1.1 papunktyje nurodytos remiamos veiklos, darė išvadą, kad PĮP neatitinka PAFT 2 priedo 2.1 ir 2.2 papunkčių ir PAFT 2 priedo 1.1 ir 1.2 papunkčiuose nustatytų bendrųjų reikalavimų projektams. Taigi, PĮP neatitinka ir PAFT 47.1 papunkčio reikalavimų bei vadovaujantis PAFT 70 punktu, PĮP yra atmetamas. Taip pat prie skundžiamo Sprendimo pridėjo 2 priedą su kitais pastebėjimais, kurie nebuvo Sprendimo atmeti paraišką dalis.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Viešojo administravimo įstatymas, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237, 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-04-02 „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“ veiklos „Sudaryti sąlygas tvariai pramonės labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių transformacijai“ poveiklių „Skatinti inovatyvių aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų gamybą skatinančių, technologijų kūrimą, demonstravimą pramonės labai mažose, mažose ir vidutinėse įmonėse (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ ir „Aplinkos apsaugos vadybos sistemos pagal tarptautinių standartų reikalavimus diegimas ir (ar) gamybos technologinių auditų atlikimas; ekologinis projektavimas, ekologinis ženklinimas, sertifikavimas (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2024 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 4-635, VšĮ Inovacijų agentūros direktoriaus 2025 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. R1-32-(1.3E)2025 patvirtintas Ekspertinio vertinimo proceso organizavimo tvarkos aprašas (toliau – ir Ekspertinio vertinimo aprašas) ir kiti teisės aktai.

Dėl Sprendimo teisėtumo

Vadovaujantis 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos

finansų ministro 2021 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 1K-237, 5.2 papunkčiu, IA pavesta organizuoti ir atlikti projektų atranką, priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atmetimo, sudaryti projektų sutartis su pareiškėjais, kuriems skirtas finansavimas, konsultuoti pareiškėjus projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo administruojančiajai institucijai klausimais (išskyrus atvejus, kai įgyvendinamos finansinės priemonės). IA, kaip administruojančioji institucija, PĮP vertinimą vykdo PAFT, projektų finansavimo sąlygų aprašų ir vidaus teisės aktų, detalizuojančių PĮP vertinimo procesą, nustatyta tvarka.

PAFT reglamentuojama iš 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų lėšų ir (ar) iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšų, ir (ar) iš dalies iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, kuriomis prisidedama prie Europos Sąjungos lėšomis finansuojamų projektų įgyvendinimo, finansuojamų pavienių ir jungtinių projektų (toliau kartu – projektas), įgyvendinamų pagal 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą „Naujos kartos Lietuva“, patvirtintą 2021 m. liepos 28 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu dėl Lietuvos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo, atrankos, finansavimo ir įgyvendinimo tvarka (PAFT 1 punktą). PAFT 5 punkte numatyta, jog administruojančiosios institucijos, vertindamos PĮP ir vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą, priimdamos sprendimus dėl projekto finansavimo ir papildomo įgyvendinamo projekto finansavimo, turi užtikrinti, kad bus laikomasi lygiateisiškumo, nešališkumo ir skaidrumo, profesionalumo ir efektyvumo, konfidencialumo principų.

Vadovaujantis PAFT 47 punktu, kiekvienas projektas turi atitikti atrankos kriterijus: 47.1. projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus šių taisyklių 2 priede; 47.2. projektų specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, jei tokie kriterijai buvo nustatyti patvirtintame PFSA. Projektų atitiktis projektų atrankos kriterijams tikrinama atliekant PĮP vertinimą (PAFT 49 punktą). PĮP vertinimą sudaro šie etapai: projekto tinkamumo finansuoti vertinimas, taikomas visiems projektams, kai projektai atrankami planavimo būdu, konkurso būdu arba vykdoma tęstinė projektų atranka; projekto naudos ir kokybės vertinimas, atliekamas tik tuo atveju, kai projektai atrankami konkurso būdu (PAFT 50 punktą). Administruojančioji institucija, PĮP vertinimo metu nustačiusi trūkumų (nepateikti visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija, pateikta neišsami ir (ar) netiksli informacija), gali paprašyti pareiškėjo per jos nustatytą terminą ištaisyti nustatytus trūkumus PAFT 55 punkte nustatyta tvarka. Vadovaujantis PAFT 58 punktu, administruojančiai institucijai, atliekant projekto tinkamumo finansuoti vertinimą ir (ar) projekto naudos ir kokybės vertinimą, ir prireikus papildomų specialiųjų žinių tam tikroje srityje tikrinant projekto atitiktį konkreitiems projektų bendriesiems, specialiesiems ir (arba), kai projektai atrankami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams, suteikta teisė pasitelkti tinkamos kompetencijos (t. y. turinčius vertinamos srities kvalifikaciją arba ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį toje srityje), nešališkus (t. y. ne mažiau kaip vienus metus iki ekspertinio vertinimo pradžios neturinčius darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių su pareiškėju ar partneriu, taip pat neturinčius interesų konflikto pareiškėjo ar partnerio atžvilgiu priimant sprendimą, susijusį su projekto atitikties projektų bendriesiems ir (arba) specialiesiems ir (arba), kai projektai atrankami konkurso būdu, prioritetiniams projektų atrankos kriterijams vertinimu) specialistus, turinčius specialiųjų žinių tam tikroje srityje.

Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu administruojančioji institucija įpareigota įvertinti projekto atitiktį projektų bendriesiems atrankos kriterijams, nustatytiems PAFT 2 priede (įskaitant projekto atitiktį PFSA nustatytiems reikalavimams) ir specialiesiems atrankos kriterijams, jei tokie kriterijai buvo nustatyti PFSA (PAFT 68.1 papunktis). Nagrinėjamo ginčo atžvilgiu aktualios PAFT 2 priedo 1.1–1.2, 2.1–2.2 papunkčių nuostatos.

PAFT 2 priedo 1.1 papunktyje numatytas bendrasis atrankos kriterijus – projektu prisidedama prie įgyvendinant plėtros programos pažangos priemonę įgyvendinamo (-ų) Nacionalinio pažangos plano uždavinio (-ių). Nagrinėjamo ginčo atveju tai reiškia, jog projektu turi būti prisidedama įgyvendinant 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-04-02 „Skatinti įmones pereiti link neutralios klimatui ekonomikos“ veiklos „Sudaryti sąlygas tvariai pramonės MVI transformacijai“ poveiklių „Skatinti inovatyvių aplinkai

draugiškų, t. y. tvarių produktų gamybą skatinančių, technologijų kūrimą, demonstravimą pramonės labai mažose, mažose ir vidutinėse įmonėse (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ ir „Aplinkos apsaugos vadybos sistemos pagal tarptautinių standartų reikalavimus diegimas ir (ar) gamybos technologinių auditų atlikimas; ekologinis projektavimas, ekologinis ženklavimas, sertifikavimas (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas)“ Nacionalinio pažangos plano 1.5 uždavinio „Skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą“.

PAFT 2 priedo 1.2. papunktyje numatyta, kad projekto veikla (-os) (poveiklė (-ės)) turi atitikti plėtros programos pažangos priemonės apraše, nurodytą (-as) veiklą (-as) (poveiklę (-es)) ir projektu prisidėti prie priemonės rodiklio (-ių) reikšmės (-ių) pasiekimo.

PAFT 2 priedo 2.1. papunktyje nurodyta, jog projekto tikslai turi atitikti bent vieną Europos Sąjungos fondų (ESF) investicijų programos prioriteto konkretų uždavinį, kuris nagrinėjama atveju yra „Plėtoti ir stiprinti mokslinių tyrimų ir inovacinius pajėgumus ir diegti pažangiasias technologijas“, ir siekiamą rezultatą, o 2.2. papunktyje numatyta, jog projekto tikslai, veiklos (poveiklės) atitinka bent vieną PFSA nurodytą veiklą (poveiklę).

Jeigu projektas neatitinka bent vieno pažangos priemonės apraše nustatyto reikalavimo, projektų bendrojo ir (arba) specialiojo atrankos kriterijų, administruojančioji institucija priima sprendimą atmesti PĮP (PAFT 70 punktas).

Vadovaujantis PFSA 5.1.1.1 papunkčiu, remiama veikla – inovatyvių aplinkai draugiškų, t. y. tvarių produktų (tik gaminių) gamybą skatinančių, technologijų kūrimas, demonstravimas pramonės MVĮ (pastaba, maža ir vidutinė įmonė). Siekiant inovatyvių aplinkai draugiškų technologijų sukūrimo, numatoma investuoti į mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, patentavimo veiklas ir veiklas, susijusias su projekto įgyvendinimo metu sukurto gaminio parengimu rinkai. Pagal remiamą veiklą taikomieji moksliniai tyrimai atitinka pramoninių tyrimų (taikomųjų mokslinių tyrimų) sąvoką, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 85 punkte, o eksperimentinė plėtra (bandomoji taikomoji veikla) suprantama taip, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 86 punkte (MTEP veikla yra privaloma įgyvendinti projekte). Pareiškėjai ir projektai turi atitikti bendrus projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti PAFT 2 priede, ir atitikti PFSA 12 punkte nustatytus specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos stebėsenos komiteto 2024 m. spalio 23 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 46P-7(23) (PFSA 5.1.10. papunktis). Nustatant, ar projekte numatyta veikla yra MTEP veikla, vadovaujama Frascati vadovu (PFSA 5.1.17. papunktis).

Frascati vadovo 1.32 ir 2.5 papunkčiuose pateikiama MTEP veiklos definicija, nurodant, jog moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra (MTEP) – tai kūrybiškas ir sistemingas darbas, atliekamas siekiant plėsti turimas žinias, įskaitant žinias apie žmoniją, kultūrą ir visuomenę, ir rasti naujų tokių žinių pritaikymo būdų. MTEP veikla visada siekiama naujų sprendinių, pagrįstų originaliomis koncepcijomis (ir jų interpretacijomis) arba hipotezėmis. Galutiniai MTEP veiklos rezultatai (ar bent jiems pasiekti reikalingi laiko ir kiti ištekliai) pasižymi neapibrėžtumu. MTEP veikla yra planuojama, turi sąmatą (net jei ją atlieka individualūs asmenys) ir ja siekiama generuoti rezultatus, kurie gali būti laisvai perduodami arba parduodami rinkoje. Kad veikla būtų pripažinta MTEP veikla, ji turi atitikti penkis pagrindinius kriterijus: veikla turi būti siekiama naujų sprendinių (naujumo), veikla turi būti pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (kūrybiška), veiklos galutiniai rezultatai neturi būti aiškūs (neapibrėžta), veikla turi būti planuojama ir turėti sąmatą (sisteminga), veiklos rezultatus turi būti įmanoma atkartoti (perduodami ir / arba atkartojami rezultatai) (Frascati vadovo 1.33, 2.6, 2.7, 2.13 papunkčiai). Pagal Frascati vadovo 1.35, 2.9 papunkčius, MTEP apima tris veiklos rūšis: fundamentaliuosius tyrimus (bandomoji arba teorinė veikla, vykdoma pirmiausia siekiant įgyti naujų žinių apie reiškinių esmę ir stebimus faktus, nenumatant jokio konkretaus jų praktinio taikymo ar naudojimo), taikomuosius tyrimus (originalus tyrimas, atliekamas naujoms žinioms įgyti ir nukreiptas visų pirma į specifinių praktinių tikslų pasiekimą ar uždavinių įgyvendinimą) ir eksperimentinę plėtrą (mokslinių tyrimų ir praktinės patirties pagrindu sukauptu pažinimu pagrįsta sisteminga veikla, leidžianti įgyti papildomų žinių, tiesiogiai prisidedančių kuriant naujus produktus ar procesus, ar juos tobulinant), jeigu šios veiklos atitinka aukščiau nurodytus kriterijus.

Minėta, jog atsakovė Sprendimu atmetė PIP kaip neatitinkantį PFSA 5.1.1.1 papunktyje nurodytos remiamos veiklos ir PAFT 47.1 papunktyje nustatytų reikalavimų bei PAFT 2 priedo 1.1, 1.2, 2.1 ir 2.2 papunkčiuose nustatytų bendrųjų reikalavimų projektams, nes įvertinusi PIP ir jo priedus bei papildomai pateiktą informaciją, nustatė, kad Projektas netenkina Frascati vadove pateiktų kriterijų, skirtų MTEP veikloms identifikuoti: veikla nėra sisteminga; negalima įsitikinti, kad veikla yra siekiama naujų sprendinių (yra nauja); negalima įsitikinti, kad veikla yra pagrįsta originaliomis, neakivaizdžiomis idėjomis ir hipotezėmis (yra kūrybiška), todėl Projekte numatytos veiklos negali būti priskirtinos MTEP veikloms.

Vadovaujantis Frascati vadovo 2.19 punktu, sisteminga MTEP veikla yra tada, kai veikla yra planuojama ir turi sąmatą, ir šiame kontekste žodis „sistemingas“ reiškia, kad MTEP veikla vykdoma pagal nustatytą planą, dokumentuojant informaciją apie proceso eigą ir rezultatus. Todėl yra būtina nustatyti MTEP projekto tikslus ir veiklų finansavimo šaltinius. Turima dokumentacija turi atitikti MTEP projekcinę veiklą, kuri nukreipta į specifinių poreikių tenkinimą ir kuriai skirti atskiri žmogiškieji bei finansiniai ištekliai. Nors aprašyta valdymo ir atskaitomybės struktūra yra labiau būdinga didelės apimties projektams, ji gali būti taikoma ir mažesniems projektams, kuriems užtenka vieno ar keleto darbuotojų arba konsultantų (su sąlyga, kad yra įtraukti tyrėjai), atsakingų už praktinės problemos konkretaus sprendimo parengimą.

Naujumo kriterijaus samprata pateikiama Frascati vadovo 2.14 – 2.16 punktuose, nurodant, kad siekiamas MTEP projektų tikslas yra naujos žinios, tačiau tai turi būti pritaikyta skirtingiems kontekstams. Verslo įmonių sektoriuje MTEP projektų potencialus naujumas turi būti vertinamas lyginant jį su pramonės sektoriuje esamomis žiniomis. MTEP projektų metu gauti nauji sprendiniai turi būti nauji verslui ir iki tol dar nenaudoti pramonėje. MTEP veikla nelaikoma kopijavimo, imitavimo ar analizės (nustatant iš ko ir kaip gaminys pagamintas) būdu įgytos žinios, kadangi jos nėra laikomos naujomis. Naujumas gali atsirasti nustačius potencialius neatitikimus įgyvendinant projektą, kuriuo siekiama atkartoti egzistuojančius rezultatus. Eksperimentinės plėtros projektai, kurių tikslas – kurti žinias, kuriomis būtų grindžiamos naujos koncepcijos ir idėjos naujiems produktams ar procesams kurti, turi būti priskiriami MTEP veiklai. MTEP yra formalus žinių kūrimo būdas, įskaitant žinias, kuriomis grindžiami produktai ir procesai, todėl vertinimas yra nukreiptas į naujas žinias, o ne į naujus arba iš esmės patobulintus produktus ar procesus, gautus pritaikius naujas žinias.

Frascati vadove taip pat paaiškinama kaip atskirti MTEP veiklos rūšis gamtos mokslų ir inžinerijos srityje. Teigiama, kad naujų kompozicinių medžiagų bandymai tikrinant jų tinkamumą konkrečiai paskirčiai yra eksperimentinė plėtra. Vertinant prototipų kūrimą, kaip inovacinę veiklą, priskiriamą MTEP, Frascati vadovas nurodo, jog prototipas – tai originalus modelis, sukonstruotas taip, kad jis pasižymėtų visomis naujo produkto techninėmis charakteristikomis ir eksploatacinėmis savybėmis. Prototipų projektavimas, konstravimas ir bandymas paprastai patenka į MTEP sferą. Tai taikytina nepriklausomai nuo to, ar sukurtas tik vienas prototipas, ar keli, ar jie buvo kuriami paeiliui, ar vienu metu. Tačiau, prototipų kūrimas laikytinas MTEP veikla tuomet, kai pagrindinis tikslas yra atlikti tolimesnius patobulinimus (Frascati vadovo 2.49, 2.50 punktai ir 2.3 lentelė).

Frascati vadovo 2.17 punkte detalizuotas kūrybiškumo kriterijus, t. y., kad MTEP projekto tikslas turi būti naujos koncepcijos ar idėjos, tobulinančios esamas žinias. Remiantis šiuo kriterijumi, MTEP veikla neapima įprastų produktų ar procesų pakeitimų, todėl žmogiškasis indėlis yra neatsiejamas nuo kūrybiškumo vykdant MTEP veiklas. Dėl šios priežasties MTEP projektuose būtinas tyrėjų (specialistų, dirbančių kuriant koncepciją ar naujas žinias, kurie atlieka mokslinius tyrimus ir gerina arba kuria koncepcijas, teorijas, modelius, metodikas, instrumentus, programinę įrangą arba darbo metodus, 5.35 punktas) dalyvavimas. Nors įprasta veikla nėra MTEP, sukurti nauji veiklos atlikimo metodai laikomi MTEP. Nauji problemų sprendimo metodai (jei jie yra sukurti įgyvendinant projektą) gali būti laikomi MTEP, jei projekto rezultatas yra originalus ir atitinka kitus kriterijus. Frascati vadovo 2.22 papunkčio 2.1 lentelės b punkte paaiškinta, kad MTEP projektas turi ne tik generuoti naujas žinias, bet ir pasižymėti kūrybiškumu, pavyzdžiui, išrandant naujas turimų mokslinių žinių taikymo galimybes arba naujus priemonių ar technologijų panaudojimo būdus (kūrybiškumas).

Atsižvelgiant į tai, jog šioje byloje ginčo teisinis santykis bei argumentai grindžiami abiejų šalių pasitelktų ekspertų išvadomis, pažymėtina, jog teismų praktikoje išaiškinta, jog tam, kad būtų

galima vertinti ekspertinį tyrimą bei jo pagrindu padarytas išvadas kaip patikimas, atsižvelgiama į keletą esminių aspektų. Pirma, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagrįstą teisę atlikti ekspertinį tyrimą, derančią su kvalifikaciniais gebėjimais (profesionalumo principą). Antra, daromų išvadų pagrįstumą: išvadų pagrindimą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pagrįstomis metodikomis (skaičiavimais), kalbant apie darbų ir paslaugų kainas, inter alia (be kita ko) aiškų ir suprantamą palyginamąjį vertinimą su paramos gavėjo prisiimtais įsipareigojimais ir šių vertinimų paaiškinimą (profesinių sprendimų skaidrumo principą). Visa tai tiesiogiai implikuoja ir objektyvumo principo taikymą, kuris yra prielaida suinteresuotų asmenų abejonėms dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų bei sprendimų pagrįstumo ir teisėtumo paneigti (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. gruodžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-777-415/2017). Minėta taisyklė suformuota paramos, kurią administruoja kita valstybės institucija, skyrimo santykio byloje, tačiau, Komisijos vertinimu, šie Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo nurodyti kriterijai dėl profesionalumo principo ir išvadų pagrįstumo taikymo neabejotinai tinkami ir Komisijai sprendžiant administracinį ginčą šioje byloje.

Nagrinėjamoje byloje nėra ginčo, dėl to, kad pareiškėjos PĮP vertino tinkamos kompetencijos atsakovės pasitelkti (vadovaujantis PAFT 58 punktu, Ekspertinio vertinimo aprašu) specialistai / ekspertai. Bylos duomenimis, pareiškėjos PĮP, kartu su juo bei papildomai pateiktus duomenis vertino du ekspertai, kurie ekspertinį vertinimą atliko atsakydami į Eksperto išvados lape nurodytus klausimus. Abu ekspertai nurodė, kad pareiškėjos PĮP Projekto veiklos nėra priskiriamos eksperimentinei plėtrai ir (arba) taikomiesiems moksliniams tyrimams. Ekspertai nurodė, kad Projektu nėra siekiama įgyti naujų arba papildomų žinių, veikla nėra grindžiama originaliomis idėjomis ir (arba) hipotezėmis, negalima teigti, kad Projekte numatytiems pasiekti rezultatams yra būdingas bent vienas iš pateiktų neapibrėžtumų; veikla nėra sisteminga; Projekto veiklos rezultatų nebus įmanoma atkartoti ir perduoti. Ekspertų išvadų pagrindu atsakovė priėmė skundžiamą Sprendimą, kuriuo iš esmės konstatavo, jog pareiškėjos pateiktu PĮP planuojamos veiklos neatitinka MTEP veiklai taikomų sistemingumo, naujumo ir kūrybiškumo kriterijų.

Pareiškėja su tokiu vertinimu nesutinka ir skunde teigia, kad Sprendimas buvo priimtas netinkamai, paviršutiniškai ir neteisingai įvertinus PĮP, Sprendimas nepagrįstas faktinėmis aplinkybėmis, nemotyvuotas, neatitinka VAI administraciniams sprendimams keliamų reikalavimų. Komisija, įvertinusi bylos duomenis, atsižvelgdama į nurodytą teisinį reglamentavimą bei teismų praktiką, nustatytų faktinių bei teisinių aplinkybių pagrindu sprendžia, kad pareiškėjos skundo argumentai vertintini kaip nepagrįsti. Skundžiamame Sprendime padarytos išvados (dėl Projekto veiklų neatitikimo MTEP kriterijams) padarytos ne tik teisės aktų nustatyta tvarka, bet ir pagrįstos teisės aktų nuostatomis, Sprendime aiškiai ir suprantamai išdėstytas vertinimas, pagrįstas tinkamos kompetencijos ekspertų išvadomis. Sprendime, vertinant, jog Projekto veiklos neatitikimą MTEP kriterijams, aptariamoms konkrečios PĮP (pvz., 2.1 punktas), MTEP verslo plane (pvz., 1 dalis, 3.1.1 ir 4.3.1–4.3.3 papunkčiai), nurodytos aplinkybės (duomenys), paaiškinama, kokie trūkumai bei neapibrėžtumai nustatyti, atsakovės vertinimo išvados atitinka ekspertų išvadas, todėl sprendžiama, jog pareiškėjos skundo argumentai, kad atsakovė visiškai nenurodė, kokiais motyvais ir pagrindais remiantis atmetė PĮP nurodytus duomenis (apie veiklų sistemingumą, veiksmų planą, PĮP etapus, darbų seką ir kita), atmetini kaip nepagrįsti. Pareiškėja ginčo nagrinėjimo metu nepaneigė aplinkybės, kad atsakovei MTEP verslo plane ar su PĮP pateiktais papildomais dokumentais nebuvo pateikti duomenys (dokumentai, atliktų tyrimų ir bandymų dokumentacija), pagrindžiantys jog projektas pradedamas 6 TPL. Pažymėtina, jog ir ekspertai, kurių argumentus atsakovė nurodė ir Sprendime, be kita ko, darė išvadą, jog „projektas nenuoseklus, informacija prieštaringa. Iš vienos pusės teigiama, kad prototipai yra pasiekę 6 TPL, žinomos jų medžiagos savybės, jos tenkina, netgi išbandyta realiomis sąlygomis. Iš kitos pusės, vėl planuojama tirti medžiagas, jas testuoti ir pan.“, „sukurti prototipai buvo pakankamų savybių 3 mėnesių realiose sąlygose, tačiau veiklose vėl planuojama tirti medžiagas, atlikti ekologinių medžiagų naudojamų prototipuose tyrimus. Veiklos supainiotos“, „Projektui trūksta vientisumo, o veiklos nėra aiškiai susietos su galutiniu pritaikymu pramonėje. Nepaisant deklaruojamų tikslų, veiklų eiga neatskleidžia aiškios loginės struktūros ar nuoseklaus perėjimo tarp tyrimų, bandymų ir realios gamybos integracijos“, „Be aiškios laiko sekos ir integracijos plano, projektas rizikuoja nepasiekti

numatyto poveikio baldų pramonėje ar prisidėti prie tvarumo tikslų“. Vertindama pareiškėjos skunde išdėstytus argumentus dėl PĮP veiklos atitikties Frascati vadove nurodytam sistemingumo kriterijui, Komisija pažymi, jog PĮP ir jį lydinčių dokumentų sistemingumas nėra tapatu vertintos Projekto veiklos sistemingumui. Atitinkamai skundžiamame Sprendime pagrįstas ir Projekto veiklos neatitikimas MTEP veikloms taikomiems naujumo bei kūrybiškumo kriterijams, nurodant ne tik teisės aktų normas, bet ir konkrečius PĮP trūkumus bei jų vertinimą. Komisija pritaria atsakovės išvadoms, jog nesant aiškios planuojamos veiklos nuoseklumo ir struktūros, nėra pagrindo ir išvadai, kad projektine veikla bus įgyjamos naujos žinios, pasiekiami moksliniai naujumai, taip pat, kad veikla yra kūrybiška.

Skundo argumentus dėl PĮP MTEP veiklai taikytinų kriterijų atitikimo pareiškėja grindžia dviejų ekspertų išvadomis. Dėl pareiškėjos į bylą pateiktų ekspertinių išvadų (dėl Sprendimo pagrįstumo ir PĮP veiklų atitikties MTEP kriterijams) pažymėtina, jog vieną jų parengė (duomenys neskelbtini), kitą – (duomenys neskelbtini). Pagal į bylą pateiktus duomenis nenustatyta, jog kuri iš šių eksperčių specializuojasi ar turi sukaupusi žinių / patirties medžiagų inžinerijos, kompozitinių medžiagų, medžiagų mechanikos ir / ar chemijos mokslo kryptyse. Spręstina, jog pareiškėjos pasirinktų ekspertų, atsižvelgiant į jų kvalifikacijas, atitiktį finansuoti teiktai projektinei veiklai ir jos specifikai, kompetencijos nėra laikytinos tinkamomis nagrinėjamu atveju, PAFT 58 punkte nurodytų privalomų kvalifikacinių eksperto reikalavimų kontekste (t. y. turintys vertinamos srities kvalifikaciją arba ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį toje srityje; nešališki specialistai, turintys specialiųjų žinių tam tikroje srityje). Atitinkamai, pareiškėjos pasitelktų ekspertų išvados negali būti vertinamos kaip paneigiančios atsakovės pasitelktų ekspertų išvadas. Papildomai pastebėtina, jog minėtos išvados labiau orientuotos į Sprendimo pagrįstumo / nepagrįstumo analizę, o ne į PĮP sprendinių analizę pagal jiems konkrečioje specifinėje srityje taikomus reikalavimus.

Išdėstyto pagrindu sprendžiama, jog atsakovė pagrįstai ir teisėtai atmetė pareiškėjos pateiktą PĮP.

VAĮ 10 straipsnio 5 dalis numato, jog administracinis sprendimas turi būti motyvuotas bei pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis ar kitomis administraciniam sprendimui įtakos turėjusiomis aplinkybėmis (5 ir 6 papunkčiai). Šios normos sietinos su viešojo administravimo subjekto veiklai keliamu įstatymo viršenybės principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAĮ išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais (VAĮ 3 straipsnio 4 punktas).

Komisija, atsižvelgdama į išdėstytas teises ir faktines aplinkybes, sprendžia, kad viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2025 m. birželio 26 d. sprendimas Nr. (duomenys neskelbtini) „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“ yra pagrįstas tinkamą kvalifikaciją turinčių ekspertų išvadomis bei teisės normomis, kurios atitinka nustatytas faktines aplinkybes, yra pakankamai motyvuotas ir aiškus, todėl naikinti Sprendimą skundo argumentų pagrindu nėra teisinio pagrindo. Netenkinus pagrindinio reikalavimo dėl Sprendimo panaikinimo, nėra pagrindo tenkinti ir išvestinio skundo reikalavimo įpareigoti atsakovę per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

Pareiškėja skundu Komisijos, be kita ko, prašo priteisti iš atsakovės (duomenys neskelbtini) Eur dydžio pareiškėjos patirtas bylinėjimosi išlaidas advokato pagalbai apmokėti.

Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 5 straipsnio 5 dalyje imperatyviai reglamentuota, jog Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai padaliniai, nagrinėdami skundus (prašymus), nei žalos, nei bylos šalių turėtų išlaidų atlyginimo klausimų nesprenžia. Tai reiškia, jog bylinėjimosi išlaidų priteisimo klausimas nagrinėjant administracinius ginčus nėra priskirtas Komisijos kompetencijai.

IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatyta, jog jeigu byla (šiuo atveju skundo dalis) nėra priskirta Komisijos kompetencijai, priimamas sprendimas bylą (ar ją dalyje) nutraukti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos mažosios bendrijos „Medžio dizainas“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl viešosios įstaigos Inovacijų agentūros 2025 m. birželio 26 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Pranešimas apie projekto įgyvendinimo plano Nr. (duomenys neskelbtini) atmetimą“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Bylą dalyje dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo nutraukti kaip nepriskirtą administracinių ginčų komisijos kompetencijai.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Laura Bernikienė